

Sygn. akt III RC 203/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Halina Nowakowska

Protokolant: Marta Walaszczyk

po rozpoznaniu dnia 24 kwietnia 2014 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej powódki N. Z. reprezentowanej przez matkę K. O.

przeciwko B. Z.

o alimenty

I. zasądza od pozwanego B. Z. na rzecz małoletniej powódki N. Z. tytułem alimentów kwotę po 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne poczynając od dnia 25 września 2013 r. do dnia 10-tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletniej powódki K. O.;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu;

IV. zwalnia pozwanego od ponoszenia kosztów sądowych, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa;

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 203/13

UZASADNIENIE

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki N. K. O., działając w imieniu małoletniej, wniosła o zasądzenie od pozwanego B. Z. na rzecz małoletniej powódki alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie, płatnych od dnia wniesienia pozwu do dnia 10. każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat oraz o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu żądania podała, że małoletnia N. Z., urodzona w dniu (...), pochodzi z nieformalnego związku (...) i pozwanego. Po narodzinach córki strony zamieszkiwały razem we W.. Wówczas to matka pozwanego przyczyniała się również do utrzymania małoletniej powódki. Matka dziecka chciała wrócić po pewnym czasie do pracy oraz na studia, czemu sprzeciwił się pozwany. Pomiędzy stronami zaczęło dochodzić do konfliktów i matka małoletniej powódki wraz z córką wyprowadził się do swoich rodziców. Przedstawicielka ustawowa nie pracuje i pozostaje na utrzymaniu swoich rodziców, którzy zarabiają łącznie około 3.000 zł miesięcznie. Pozwany nie utrzymuje kontaktów z córką. Średniomiesięczne koszt utrzymania dziecka zdaniem matki wynosi około 1.900 zł. Na powyższą kwotę składają się wydatki na: zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych – 150 zł, żywywnienie – 250 zł, pampersy – 200 zł, środki czystości

i higieny – 50 zł, ubrania i buty – 150 zł, leki – 50 zł, do tego matka zaliczyła również koszt żłobka, do którego dziecko jeszcze nie uczęszcza tj. kwotę 900 zł. Pozwany pracuje i osiąga dochód w wysokości 2.000 zł netto miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 200 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu podał, że gdy urodziła się małaletnia powódka, to pozwany studiował na Akademii Wychowania Fizycznego we W.. Wówczas na utrzymanie powódki lożyli rodzice pozwanego. Obecnie pozwany pracuje w firmie (...) za wynagrodzeniem 1.460 zł netto miesięcznie. Mieszka w mieszkaniu należącym do swojej babci i miesięcznie pokrywa koszty związane z eksploatacją lokalu tj. kwotę 376,69 zł. Ponadto za opał płaci kwotę 100 zł miesięcznie. Pozwany nadal studiuje i w związku z prowadzeniem intensywnego trybu życia żywi się poza domem, co związane jest z wydatkowaniem kwoty 700 zł miesięcznie na wyżywienie. Ponadto wydaje kwotę około 250 zł miesięcznie na ubrania, środki czystości i szkołę. Pozwany przekazywał za pośrednictwem poczty matce małaletniej powódki kwoty po 200 zł na utrzymanie dziecka, jednak nie zostały one przyjęte. Pozwany zaprzeczył, aby nie utrzymywał kontaktów z dzieckiem. Twierdził wręcz, że kontakty te są utrudniane przez matkę dziecka.

Na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2014 r. matka małaletniej powódki wniosła o zasądzenie alimentów w kwocie po 600 zł miesięcznie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małaletnia N. Z. urodziła się w dniu (...) i pochodzi z nieformalnego związku (...). Pozwany w dniu 19 grudnia 2012 r. uznał małaletnie dziecko przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego we W..

dowód: odpis skrócony aktu urodzenia małaletniej powódki, k. 8 a.s.

odpis zupełny aktu urodzenia małaletniej powódki, k. 91 a.s.

Małaletnia powódka w chwili obecnej ma 1,5 roku i pozostaje w domu pod opieką matki. Mieszka wraz z matką, dziadkami macierzystymi, bratem matki. Babcia i dziadek pracują i osiągają dochód w kwocie po 1.400 zł i 1.680 zł miesięcznie. Wujek małaletniej powódki pracuje i dokłada do utrzymania domu po 200 zł miesięcznie.

Średniomiesięczny koszt utrzymania małaletniej powódki to kwota około 750 zł, na którą składają się wydatki na: zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych – 150 zł, wyżywieni – 250 zł, pampersy i środki czystości – 200 zł, ubrania i buty – 100 zł, leki i witaminy – 50 zł.

Małaletnia cierpi na częste infekcje dróg oddechowych oraz niezłyty żołądkowo – jelitowe. Wymaga troskliwej opieki, leczenia i badań.

dowód: faktura VAT z dnia 08.09.2013 r., k. 14 a.s.

faktura VAT z dnia 15.09.2013 r., k. 15 a.s.

faktura VAT z dnia 16.09.2013 r., k. 16 a.s.

faktura VAT z dnia 03.09.2013 r., k. 17 a.s.

faktura VAT z dnia 17.10.2013 r., k. 61 a.s.

faktura VAT z dnia 16.10.2013 r., k. 62 a.s.

faktura VAT z dnia 22.10.2013 r., k. 63 a.s.

faktura VAT z dnia 14.10.2013 r., k. 64 a.s.

faktura VAT z dnia 14.10.2013 r., k. 65 a.s.

faktura VAT z dnia 28.10.2013 r., k. 66 a.s.

faktura VAT z dnia 27.10.2013 r., k. 67 a.s.

faktura VAT z dnia 24.10.2013 r., k. 68 a.s.

faktura VAT z dnia 29.10.2013 r., k. 69 a.s.

faktura VAT z dnia 04.11.2013 r., k. 70 a.s.

faktura VAT z dnia 08.11.2013 r., k. 78 a.s.

faktura VAT z dnia 10.11.2013 r., k. 79 a.s.

faktura VAT z dnia 12.11.2013 r., k. 80 – 81 a.s.

faktura VAT z dnia 14.11.2013 r., k. 82 a.s.

zeznania świadka E. O., k. 98 – 99 a.s.

zeznania świadka J. O., k. 99 – 100 a.s.

przesłuchanie matki małoletniej powódki, k. 103 – 104 a.s.

Miesięczny koszt posłania dziecka do żłobka we W. to kwota od 655 zł do 970 zł. Matka małoletniej powódki zawarła umowę opieki ze spółką (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S., na okres od dnia 01.09.2014 r. do dnia 31.08.2015 r., na kwotę po około 700 zł miesięcznie, w tym czesne w kwocie 450 zł.

dowód: oferta Klubu (...) „u P.”, k. 9 a.s.

oferta Akademii (...), k. 10 – 11 a.s.

oferta Prywatnego Ż. (...), k. 12 a.s.

oferta żłobka (...), k. 13 a.s.

umowa opieki z dnia 23.04.2013 r., k. 111 – 113 a.s.

Małoletnia powódka nie posiada własnego majątku, z którego mogłaby utrzymać się samodzielnie.

bezsporne

Matka małoletniej powódki nie pracuje, jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, bez prawa do zasiłku.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkania, w którym zamieszkuje małoletnia powódka i jej matka, to kwota około 900 zł, na którą składają się wydatki na: prąd – 200 zł, wodę – 150 zł, śmieci – 90 zł, telewizję – 76 zł, ogrzewanie – 300 zł, butlę z gazem – 50 zł.

Matka małoletniej powódki nie posiada żadnego zawodu, nie ma ukończonych kursów, ani kwalifikacji. W przeszłości pracowała jako pracownik fizyczny.

dowód: zaświadczenie z dnia 18.11.2013 r., k. 77 a.s.

zeznania świadka E. O., k. 98 – 99 a.s.

zeznania świadka J. O., k. 99 – 100 a.s.

przesłuchanie matki małoletniej powódki, k. 103 – 104 a.s.

Pozwany B. Z. obecnie pracuje w K. Polska na stanowisku kasjer/sprzedawca w systemie zmianowym od godz. 4.00 do 20.00 przez osiem godzin dziennie, pięć dni w tygodniu, i osiąga dochód w wysokości około 1.300-1.500 zł netto miesięcznie. W 2012 r. osiągnął dochód w kwocie 2.240,31 zł. Pozwany, po ukończeniu studiów, zamierza podjąć dodatkowo pracę na podstawie umowy zlecenia w klubie „ (...)”, na stanowisku trenera, za kwotę 500 zł miesięcznie.

Studiuje na Akademii Wychowania Fizycznego we W., w trybie stacjonarnym. Jest studentem II roku dwuletnich studiów stacjonarnych II stopnia (studia magisterskie) i w związku z tym wydatkuje kwotę około 50 zł miesięcznie. Zajęcia odbywają się w środy i czwartki od godz. 8.00 do godz. 15.00.

Mieszka sam w lokalu należącym do jego babci, która zamieszkała z rodzicami pozwanego. B. Z. ponosi koszty utrzymania mieszkania w kwocie po około 480 zł miesięcznie, w tym koszt opału w kwocie 100 zł miesięcznie, prąd – 75 zł, gaz – 75 zł, czynsz za mieszkanie – 90 zł, fundusz remontowy – 37, media – 80 zł, wywóz nieczystości – 19 zł. Na swoje utrzymanie pozwany wydatkuje kwotę około 550 zł miesięcznie, w której mieszczą się wydatki na wyżywienie – 400 zł oraz odzież, obuwie, środki czystości - 150 zł miesięcznie, bilet miesięczny – 24 zł.

Pozwany nie posiada żadnego zawodu, nie ma ukończonych kursów, ani kwalifikacji.

dowód: kserokopia legitymacji studenckiej, k. 32 a.s.

zeznanie podatkowe za 2012 r., k. 33 – 35 a.s., k. 89 – 90 a.s.

historia rachunku z dnia 21.10.2013 r., k. 36 a.s.

kserokopia umowy o pracę na czas nieokreślony z dnia 19.08.2013 r., k. 37 – 43 a.s.

faktura VAT z dnia 25.08.2012 r., k. 51 a.s., k. 116 a.s.

zawiadomienie z dnia 01.07.2013 r., k. 52 a.s.

polecenie przelewu z dnia 21.09.2013 r., 25.09.2013 r., k. 53 a.s., k. 117 a.s.

blankiet opłaty za prąd wraz z dowodem wpłaty z dnia 16.10.2013 r., k. 54 a.s., k. 117 a.s.

faktura VAT z dnia 05.10.2013 r., k. 55 a.s., k. 117 a.s.

zaświadczenie z dnia 23.10.2013 r., k. 58 a.s.

zaświadczenie z dnia 24.10.2013 r., k. 88 a.s.

zaświadczenie z dnia 16.04.2014 r., k. 114 a.s.

zawiadomienie z dnia 05.02.2014 r., k. 115 a.s.

przesłuchanie pozwanego, k. 118 – 120 a.s.

Pozwany dwukrotnie przesyłał przekazem pocztowym matce małoletniej powódki kwoty po 200 zł na utrzymanie córki, jednak wpłaty te nie zostały przyjęte. Od dnia 23 października 2013 r. pozwany przekazuje matce małoletniej powódki kwoty po 350 zł, zgodnie z postanowieniem o udzieleniu zabezpieczenia. Ponadto dwukrotnie przekazał kwotę po 50 zł podczas spotkań z dzieckiem, a w grudniu 2013 r. przekazał matce małoletniej bon na zakupy w K. na kwotę 200 zł.

dowód: potwierdzenie nadania z dnia 27.08.2013 r., 21.09.2013 r., k. 56 a.s.

potwierdzenie wpłaty z dnia 28.09.2013 r., k. 57 a.s.

oświadczenie z dnia 23.10.2013 r., k. 59 a.s.

przesłuchanie pozwanego, k. 118 – 120 a.s.

Pozwany bardzo rzadko widuje się z córką.

dowód: przesłuchanie matki małoletniej powódki, k. 103 – 104 a.s.

Jak wynika z zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy we W., urząd dysponował ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych, sprzedawca – kasjer za wynagrodzeniem miesięcznym średnio od 1.600 zł do 2.000 zł brutto.

dowód: pismo z PUP we W. z dnia 20.12.2013 r., k. 87 a.s.

Jak wynika z zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy w Ś., urząd dysponował ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych oraz dla sprzedawcy – kasjera za wynagrodzeniem miesięcznym średnio od 1.600 zł do 1.915 zł brutto. Jednocześnie urząd nie dysponował żadnymi ofertami pracy dla trenera II klasy piłki nożnej.

dowód: pismo z PUP w Ś. z dnia 02.12.2013 r., k. 84 a.s.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 135 § 1 i 2 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego.

Zakres świadczeń alimentacyjnych względem dziecka wyznaczają zatem z jednej strony usprawiedliwione potrzeby uprawnionego a z drugiej strony możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Usprawiedliwione potrzeby uprawnionego dotyczą środków utrzymania, a w miarę potrzeby również środków wychowania. Podczas gdy zaspokojenie środków utrzymania polega tylko na zapewnieniu uprawnionemu mieszkania, pożywienia, odzieży, pielęgnacji, leczenia, to zaspokajanie środków wychowania następuje ponadto przez osobistą troskę o jego rozwój fizyczny i umysłowy. Przy czym należy zaznaczyć, że przez usprawiedliwione potrzeby rozumie się nie tylko potrzeby zapewniające uprawnionemu minimum egzystencji, ale potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu – odpowiedni do jego wieku i uzdolnień – prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy (vide: teza IV uchwały SN z dnia 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNC 1998, nr 4, poz. 42).

Ustalenie możliwości zarobkowych (majątkowych) zobowiązanego do alimentacji ma często charakter hipotetyczny, gdyż kryterium takich możliwości nie zawsze są zarobki osiągnięte aktualnie przez zobowiązanego, lecz sama zdolność do uzyskania określonego wynagrodzenia, zwłaszcza w sytuacji, gdy zobowiązany faktycznie nie pracuje.

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka ma dwojaką postać, która wyraża się świadczeniami o charakterze materialnym oraz osobistymi staraniami o jego utrzymanie i wychowanie, które są równie doniosłe i nie do przecenienia.

Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego, chociażby nawet w tych ramach nie znajdowały pokrycia wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20.02.1972 r., III CRN 470/71, Informator Prawniczy 1972, nr 1 – 2, poz. 15). Ponadto przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę także usprawiedliwione potrzeby własne

zobowiązanego, jego sytuację rodzinną, a wysokość obciążenia alimentacyjnego powinna być określona na takim poziomie, aby nie prowadziła do niedostatku.

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki wniosła w ostateczności o zasądzenie od pozwanego B. Z. na rzecz małoletniej powódki alimentów w kwocie po 600 zł miesięcznie. Matka małoletniej powódki twierdziła, że pozwany dotychczas rzadko dokładał się do utrzymania małoletniej córki, przekazując dwukrotnie kwoty po 200 zł, dwukrotnie po 50 zł oraz raz bon na zakupy na kwotę 200 zł. Ponadto przekazał jej kwotę 350 zł w związku z wydaniem postanowienia zabezpieczającego przez Sąd w niniejszej sprawie.

Pozwany natomiast podnosił, że obecnie uczy się na Akademii Wychowania Fizycznego we W. i jednocześnie pracuje w firmie (...) za wynagrodzeniem 1.300 zł netto miesięcznie i nie stać go na płacenie alimentów w kwocie przekraczającej 200 zł miesięcznie i w takim zakresie uznał powództwo.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie dowody, a w szczególności z dokumentów, zeznań świadków E. O. i J. O., które Sąd uznał za w pełni spójne, logiczne i wiarygodne oraz przesłuchania stron, jak i argumenty powołane przez pozwanego, jednoznacznie wskazują na brak podstaw do uznania w całości żądania zawartego w pozwie. Przede wszystkim należy wskazać, że każdy z rodziców jest zobowiązany do przyczyniania się do zaspokajania podstawowych potrzeb dziecka. Na potrzeby te składa się nie tylko obowiązek zapewnienia dziecku żywności, odzieży, czy możliwości kształcenia i rozwoju, ale także zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że K. O. i pozwany B. Z. pozostawali ze sobą w nieformalnym związku, z którego pochodzi małoletnia powódka N. Z.. Strony rozstały się w sierpniu 2013 r., kiedy to matka małoletniej powódki wraz z córką zamieszkała wraz ze swoimi rodzicami i rodzeństwem. Pozwany od tego czasu sporadycznie dokładał się do utrzymania córki. Jednocześnie matka małoletniej powódki wykazała, że średniomiesięczne utrzymanie córki to kwota około 750 zł, co jest kwotą niewygórowaną i zgodną z doświadczeniem życiowym w zakresie kosztów utrzymania dziecka w wieku małoletniej powódki. Sąd jednak do kosztów utrzymania dziecka nie wliczył kwoty około 700 zł miesięcznie za żłobek, gdyż koszty utrzymania dziecka są ustalane na dzień wydania orzeczenia w sprawie i muszą być to koszty realnie ponoszone, a nie koszty hipotetyczne. W związku z powyższym Sąd nie mógł uwzględnić kosztów utrzymania małoletniej w zakresie kosztów żłobka, skoro małoletnia zaczęła do niego uczęszczać dopiero od 01 września 2014 r., o ile sytuacja nie ulegnie zmianie, bo również tego Sąd nie może wykluczyć. Świadczenie alimentacyjne zostało natomiast zasądzone od dnia wniesienia powództwa, a zatem od dnia 25 września 2013 r., co powoduje, że pozwany, w przypadku uznania kosztów związanych ze żłobkiem, musiałby przez rok czasu ponosić powyższe koszty, co nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Pozwany natomiast w chwili obecnej pracuje i osiąga dochód w kwocie ok. 1.300 – 1.500 zł netto miesięcznie. Jego comiesięczne wydatki to kwota około 1.080 zł miesięcznie. Sąd mając więc na uwadze powyższe okoliczności, doszedł do przekonania, że pozwany jako ojciec małoletniej powódki jest ex lege zobowiązany do łożenia na jej utrzymanie. Jednak kwota alimentów nie może być zobowiązaniem niemożliwym do realizacji przez pozwanego, gdyż Sąd orzekłby niezgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi przy tego typu sprawach. Dlatego też w ocenie Sądu pozwany winien przyczyniać się do zaspokajania potrzeb małoletniej N. Z. w kwocie po 450 zł miesięcznie, a zatem w 60% całkowitych kosztów utrzymania córki. Powyższe podyktowane jest przede wszystkim tym, że matka częściowo wypełnia swój obowiązek alimentacyjny poprzez osobiste starania w opiekę i wychowanie małoletniej, a więc w mniejszym zakresie niż pozwany winna łożyć środki finansowe na utrzymanie małoletniej. Natomiast na wyższą kwotę niż 450 zł miesięcznie nie pozwala w chwili obecnej sytuacja materialna pozwanego, która jeżeli w przyszłości ulegnie poprawie, co jest bardzo możliwe, będzie mogła nastąpić wówczas zmiana wysokości świadczenia alimentacyjnego z korzyścią dla małoletniej powódki.

Mając zatem na uwadze możliwości zarobkowe i zawodowe obojga rodziców, orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku, oddalając w pozostałym zakresie powództwo, co znalazło odzwierciedlenie w pkt II sentencji orzeczenia.

W wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami (art. 102 k.p.c.). Mając na uwadze sytuację materialną pozwanego, Sąd nie obciążył go kosztami zastępstwa procesowego oraz kosztami sądowymi, orzekając jak w pkt III i IV orzeczenia.

Rygor natychmiastowej wykonalności został nadany stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.